

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 168

гр. София, 04.04.2024 г.

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ВТОРОИНСТАНЦИОНЕН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на единадесети март през
две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Недялка Николова

Членове: Анелия М. Игнатова
Магдалена Д. Инджова

при участието на секретаря Корнелия Ив. Лилова
като разгледа докладваното от Недялка Николова Въззивно частно
наказателно дело № 20231800600643 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 345, вр. чл. 250, ал. 4, вр. ал. 1 НПК, образувано
по частна жалба от частния тъжител Д. Б. Б., с ЕГН: *****, подадена
чрез повереника му адв. Вл. Р., срещу Определение № 126/09.08.2023 г.,
постановено по н.ч.х.д. № 327/2021 г. по описа районен съд – И..

С обжалваното определение съдията-докладчик е прекратил
наказателното производство по н.ч.х.д. 327/2021 г. по описа Районен съд – И.,
образувано по тъжба на пострадалия Д. Б. Б. срещу П. М. Б. от гр. И. за
престъпление по чл. 130, ал. 1 НК. За да прекрати наказателното
производство, съдията-докладчик е приел, че са налице основанията по чл.
24, ал. 1, т. 6 НПК – спрямо същото лице за същото деяние има образувано
незавършено наказателно производство - досъдебно производство № 61/21 г.
по описа на РУ – И.. Тук следва да се отбележи, че в хипотезата на чл. 250, ал.
1, т. 1 НПК, когато се прекратява наказателното производство за
престъпление, което се преследва по тъжба на пострадалия, съдията-
докладчик се произнася с разпореждане (чл. 250, ал. 4, изреч. 2 НПК).

Недоволен от това определение е останал частният тъжител, който чрез
своя повереник е подал жалба.

Във въззивната жалба се поддържа оплакване за неправилност и
незаконосъобразност на обжалвания съдебен акт с искане за неговата отмяна

и връщане на делото на първия съд за продължаване на съдопроизводствените действия. Твърди се, че първоинстанционният съд неправилно е приложил правилото *Non bis in idem*, тъй като в случая не е налице недопустимо дублиране на наказателни процедури и конкретно, че воденото наказателно производство срещу подсъдимия не е приключило с влязъл в сила акт.

В подкрепа на тези доводи на първо място се твърди, че образуваното ДП № 61/21 г. по описа на РУ – И. срещу подсъдимия за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 1 НК не може да бъде пречка за разглеждане и решаване на настоящото дело, образувано по тѣжба на пострадалия за престъпление по чл. 130 НК, като се излагат подробни аргументи в подкрепа на това становище.

На следващо място се твърди липса на субективен и обективен идентитет между фактите, за които се води досѣдебното производство, и тези, изложени в тѣжбата, поставила началото на настоящото наказателно производство. В подкрепа на последното се сочи, че досѣдебното производство се води за причинена от подсъдимия на тѣжителя лека телесна повреда по хулигански подбуди, която се изразява в избиване на стоматологична корона на пети горен ляв зѣб със счупването му, обусловила временно разстройство на здравето, неопасно за живота, което съставлява престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 1 НК, докато с процесната тѣжба се претендират леки телесни повреди, причинени от подсъдимия на тѣжителя при същите обстоятелства относно време и място, които се изразяват в множество натѣртвания и охлузвания в областта на главата, множество кръвонасядания в устната кухина, счупване на зѣбна коронка от лявата страна на горната челюст и които в съвкупност са обусловили временно разстройство на здравето, неопасно за живота, с което е осъществен състава на престъплението по чл. 130 НК.

В частната жалба се сочи още, че прекратяването на наказателното производство, образувано по тѣжба на пострадалия, накѣрнява правата на тѣжителя и го лишава от възможността да реализира ново наказателно такова поради угрозата за изтекла погасителна давност, т.е. пострадалият от престъплението би се оказал лишен от правото си да получи съдебна защита.

На следващо място се излага довода, че обжалваното определение е постановено и в противоречие с указанията, дадени с Определение №

195/13.06.2023 г. по в.ч.н.д. № 781/22 г. на Софийския окръжен съд, с което е било отменено предходно определение на първоинстанционния съд за прекратяване на наказателното производство, без да има разлика във фактите по обвинението, с което е допуснато съществено процесуално нарушение, свързано с изпълнението на задължението на съда за разкриване на обективната истина и за втори път е допуснат отказ от правосъдие.

В съдебно заседание повереникът на частния тъжител поддържа жалбата с доводите, изложени в нея.

Защитникът на подсъдимия – а. Й. взема становище, че жалбата е неоснователна, а обжалваното определение е правилно и следва да бъде потвърдено, като излага съображенията си в писмено становище. Счита че първоинстанционният съд правилно е установил идентичност на деянието, за което е образувано наказателното производство по тъжба на пострадалия (н.ч.х.д. № 327/21 г. по описа на РС- И.), и това, за което е образувано ДП № 61/2021 г. по описа на РУ – И., и правилно е прекратил образуваното наказателно производство от частен характер на основание по чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК. Споделя напълно и доводите на първоинстанционния съд, че прекратяването на наказателното производство по образуваното наказателно дело от частен характер поради наличие на висящо наказателно производство в досъдебна фаза за идентични факти не нарушава правата на пострадалия, позовавайки се на разпоредбата на чл. 25, ал. 1, т. 6 НПК.

Настоящият въззивен състав, след като взе предвид доводите на страните, атакуваното определение на районен съд – И. и материалите по делото, намира че жалбата е допустима и разгледана по същество е основателна.

Наказателното производство пред първоинстанционния съд е образувано по реда на чл. 247, ал. 1, т. 2 НПК - по частна тъжба, подадена от Д. Б. Б. от гр. София срещу П. М. Б. от гр. И., обл. Софийска (вх. № 348/16.06.2021 г. по описа на РС – И. и молба с вх. № 488/29.06.2021 г. по описа на същия съд).

С подадената тъжба и предвид направеното допълнително писмено уточнение към нея с молба с вх. № 488/29.06.2021 г. по описа на РС-И. е повдигнато обвинение от Д. Б. Б. срещу П. М. Б. затова, че на 17.12.2020 г., около 19,30 ч., в гр. И., на територията на Автогара – И. (ул. „Св. П.Е.),

непосредствено пред автобусна спирка, чрез нанасяне на удари в областта на лицето и главата е причинил на тъжителя множество натъртвания и охлузвания в областта на главата, множество кръвонасядания в устната кухина, счупване на зъбна коронка от лявата страна на горната челюст, които в съвкупност са обусловили временно разстройство на здравето, неопасно за живота – лека телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 НК. С тъжбата и предвид направеното допълнително писмено уточнение към нея (молба вх. № 488/29.06.2021 г. по описа на РС – И.) тъжителят претендира срещу подсъдимия обезщетение в размер на 10 000 лв. за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болка и страдание вследствие нанесената му лека телесна повреда, и обезщетение в размер на 5 000 лева за неимуществени вреди, изразяващи се в душевни страдания, срам и унижение, накърняване на личното му достойнство, вследствие на нанесени обиди при осъществяването на деянието, с което са причинени телесни повреди на тъжителя. Обезщетенията се претендират ведно със законната лихва от датата на извършване на деянията – 17.12.2020 г. и до окончателното плащане.

С определение, постановено в съдебно заседание, проведено на 01.11.2022 г., наказателното производство е било прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК. За да прекрати наказателното производство, образувано по тъжбата от Д. Б., съдът е приел, че е налице хипотезата „ne bis in idem“ - друго незавършено наказателно производство – това по ДП № 61/21 г. по описа на РУ – И., което е образувано за престъпления по чл. 144, ал. 3, пр. 1, вр. ал. 1 НК и чл. 216, ал. 1 НК, по което пострадалото лице е тъжителят, и че двете наказателни производства се водят за „идентичен случай“. Това определение е отменено с Определение № 195/13.06.2023 г., постановено по в.н.ч.д. № 781/2022 г. по описа на Софийския окръжен съд, и делото е върнато на първоинстанционния съд за продължаване на съдебното производство.

След връщането на делото на първоинстанционния съд е определен нов съдия-докладчик, който е започнал разглеждането му от стадия на подготвителните действия за разглеждането на делото в съдебно заседание. Съдията-докладчик е изискал справка за развитието на ДП № 61/21 г. по описа на РУ – И..

От представената справка от РП-С., ТО-И., придружена с копие от материалите по ДП № 61/21 г. по описа на РУ – И. / пр. пр. № ТОИ 3/21 г. на

РП – С., ТО – С. (л. 318 – 494 от д.) се установява, че в хода на воденото разследване с постановление от 19.06.2023 г. (л. 323, 324 от д.) подсъдимият по настоящото дело - П. Б. е привлечен в качеството на обвиняем за две престъпления:

1). По чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 1 НК – затова, че на 17.12.2020 г., около 19,25 ч. в гр. И., на площада на автогара И., чрез нанасяне на удари с юмруци в областта на главата и челюстта е причинил на Д. Б. Б. – тъжителят по настоящето дело - лека телесна повреда, изразяваща се в избиване на стоматологична коронка на пети горен ляв зъб със счупването му, като травмата е причинила на пострадалия временно разстройство на здравето, неопасно за живота, което е извън случаите на чл. 128 и 129 НК, като деянието е извършено по хулигански подбуди;

2). По чл. 216, ал. 1 НК – затова, че на 17.12.2020 г., около 19,25 ч. в гр. И., на площада на автогара И., повредил противозаконно чужда движима вещ, а именно товарен автомобил „Тойота Хайлюкс“, с рег. № СВ 2849 НР, собственост на „ОТП Лизинг“ ЕООД, като чрез нанасяне на удари с ръце деформирал предната лява врата на автомобила и му причинил повреди на стойност 742,76 лв.

С обжалваното определение, постановено в закрито заседание, проведено на 09.08.2023 г. по реда на чл. 247б, ал. 2, т. 3 НПК, съдията-докладчик, според правомощията си по чл. 250, ал. 1, т. 1 НПК, е прекратил образуваното по тъжбата от Д. Б. Б. наказателно производство по н.ч.х.д. № 327/2021 г. по описа на РС – И. на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК. За да прекрати наказателното производство на посоченото основание съдията-докладчик е приел, че е нарушен принципа „ne bis in idem“, тъй като срещу подс. П. М. Б. има друго незавършено наказателно производство, а именно досъдебно производство № 61/21 г. по описа на РУ – И., което е за същото деяние, и е образувано преди наказателното производство по н.ч.х.д. № 327/2021 г. по описа на РС – И.. Приел е, че досъдебното производство срещу П. Б. се води за квалифициран състав на същата лека телесна повреда, предмет на делото, образувано по тъжбата на пострадалия, при което е налице идентичност на фактите на деянието, за което се водят едновременно две наказателни производства, което е недопустимо, тъй като нарушава принципа „ne bis in idem“.

Настоящият съдебен състав не споделя доводите на решаващия първоинстанционен съд и намира, че с обжалваното определение наказателното производство, образувано по тѣжба на пострадалия от престѣпление, е било прекратено неправилно.

На първо място, в ТР № 3/22.12.2015 г. по тѣлк. д. № 3/2015 г., Върховният касационен съд, ОСНК, ясно е очертал основните признаци на принципа „ne bis in idem“, които обуславят следвания от ОСНК подход при тѣлкуването на съответните разпоредби от националното право в аспекта на нормата на чл. 4 от Протокол № 7 към ЕКПЧ, като е посочил, че правилото ne bis in idem забранява окончателно осѣденото или оправдано лице не само да бѣде наказвано повторно за същото деяние, но и да бѣде осѣдено и да подлежи на риск от наказателно преследване въобще. Чл. 4, § 1 от Протокол № 7 съчетава три отделни гаранции: след приключване на наказателната процедура с влязъл в сила акт, никой не може да бѣде застрашен от наказателно преследване, осѣден или наказан за същото нарушение. В тази връзка, ВКС изрично уточнява, че дублирането на наказателни процедури (bis) е недопустимо, когато някоя от тях започва или продължава развоя си, след като другата е приключила с влязъл в сила акт. Чл. 4, § 1 от Протокол № 7 поначало не забранява паралелното протичане на отделни наказателни процеси срещу едно и също лице по повод същото деяние, ако по някой от тях не е постановено окончателно решение. Закрилата на принципа действия от момента на влизане в сила на първото решение, а от началото на новото преследване, когато деецът вече е „съществено засегнат“ от дейността на властите, възниква състояние на нарушение на правилото.

Преценявайки конкретния случай с оглед даденото задължително тѣлкуване на този основен принцип, настоящият въззивен състав възприема становището, че наличието на образувано досѣдебно производство (в случая ДП № 61/21 г. по описа на РУ – И., пр. пр. № ТОИ 3/21 г. на РП – С., ТО – С.) не може да бѣде пречка за разглеждане на образуваното и воденото дело от частен характер, тѣй като в случая липсва произнасяне с окончателен по смисъла на Конвенцията акт, с който да е разрешен правен спор относно конкретно деяние (в т.см. Решение № 93 от 10.02.2023 г. на СГС по в.ч.н.д. № 444/2021 г.: „Наличието на досѣдебно производство категорично не следва да се приема като пречка за разглеждане на делата от частен характер поради факта, че тѣжбата има характер на обвинителен акт и съдът следва да я разгледа, да извърши необходимите съдопроизводствени действия и да се произнесе по направените искания.“).

Настоящият въззивен състав изразява становище, че в принципен план соченото от първоинстанционният съд основание за прекратяване на наказателното производство поради наличието на друго незавършено наказателно производство спрямо същото лице и за същото престъпление (чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК) е налице само тогава, когато и двете паралелно протичащи наказателни производства са от един и същи вид (от общ или от частен характер) и респ. се водят спрямо едно и също лице и за едно и също престъпление. В този случай следва да се прекрати второто по ред дело, започнало срещу същото лице при вече развиващо се спрямо него предходно наказателно производство.

В настоящият случай прекратяването на образуваното по тѣжба на пострадалия наказателно производство поради незавършено наказателно производство от общ характер лишава жалбоподателя от възможността да реализира ново частно наказателно производство, т. е. пострадалият би се оказал лишен от правото да получи съдебна защита.

На следващо място, след връщането на делото на първата инстанция съдията-докладчик е бил задължен да организира законосъобразното разглеждане на повдигнатото срещу П. Б. частно обвинение, вкл. да определи правната квалификация на фактите, изложени в тѣжбата, съгласно правомощията му чл. 252, ал. 4 НПК (Изм. – ДВ, бр. 48 от 2023 г.), което не е сторил. Това се налага и с оглед направеното от тѣжителя уточнение с молба с вх. № 488/29.06.2021 г. по описа на РС-И., с която се уточнява претенция за обезщетяване на неимуществени вреди, изразяващи се в душевни страдания, срам и унижение, накърняване на личното му достойнство, „...вследствие на нанесените обиди“. При това положение обжалваното разпореждане остава неясно, респ. лишено от мотиви, за кое точно деяние има незавършено наказателно производство. Допуснатото нарушение на процесуалните правила е съществено и като такова, съгласно разпоредбата на чл. 348, ал. 3, т. 2, пр. 1, вр. чл. 345, ал. 3 НПК винаги представлява основание за отмяна на контролирания съдебен акт, и за връщане на делото за ново разглеждане.

Предвид изложеното обжалваното разпореждане за прекратяване на наказателното производство на основание чл. 24, ал. 1, т. 6, вр. чл. 250, ал. 1, т. 1 НПК следва да бъде отменено и делото върнато на първоинстанционния съд за продължаване на разглеждането му от стадия на подготвителните

действия за разглеждане на делото в съдебно заседание.

Предвид представените от защитника а. Й. доказателства, които установяват уважителни причини за неявяването му в съдебното заседание, насрочено на 05.02.2024 г., следва да бъде отменена наложената му на основание чл. 271, ал. 11 НПК глоба в размер на 500 лв.

По изложените съображения Софийският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ Определение № 126/09.08.2023 г., постановено по н.ч.х.д. № 327/2021 г. по описа районен съд – И., с което на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 и ал. 5, т. 2, вр. чл. 250, ал. 1, т. 1 НПК е прекратено наказателното производство по делото.

ВРЪЩА делото за продължаване на разглеждането му на РС – И. от същия състав от стадия на подготвителните действия за разглеждане на делото в съдебно заседание.

ОТМЕНЯ ОПРЕДЕЛЕНИЕ от 05.02.2024 г., постановено по в.ч.н.д. № 643/23 г. по описа на Софийски окръжен съд, с което на защитника а. Й. е наложена глоба в размер на 500 лева.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____